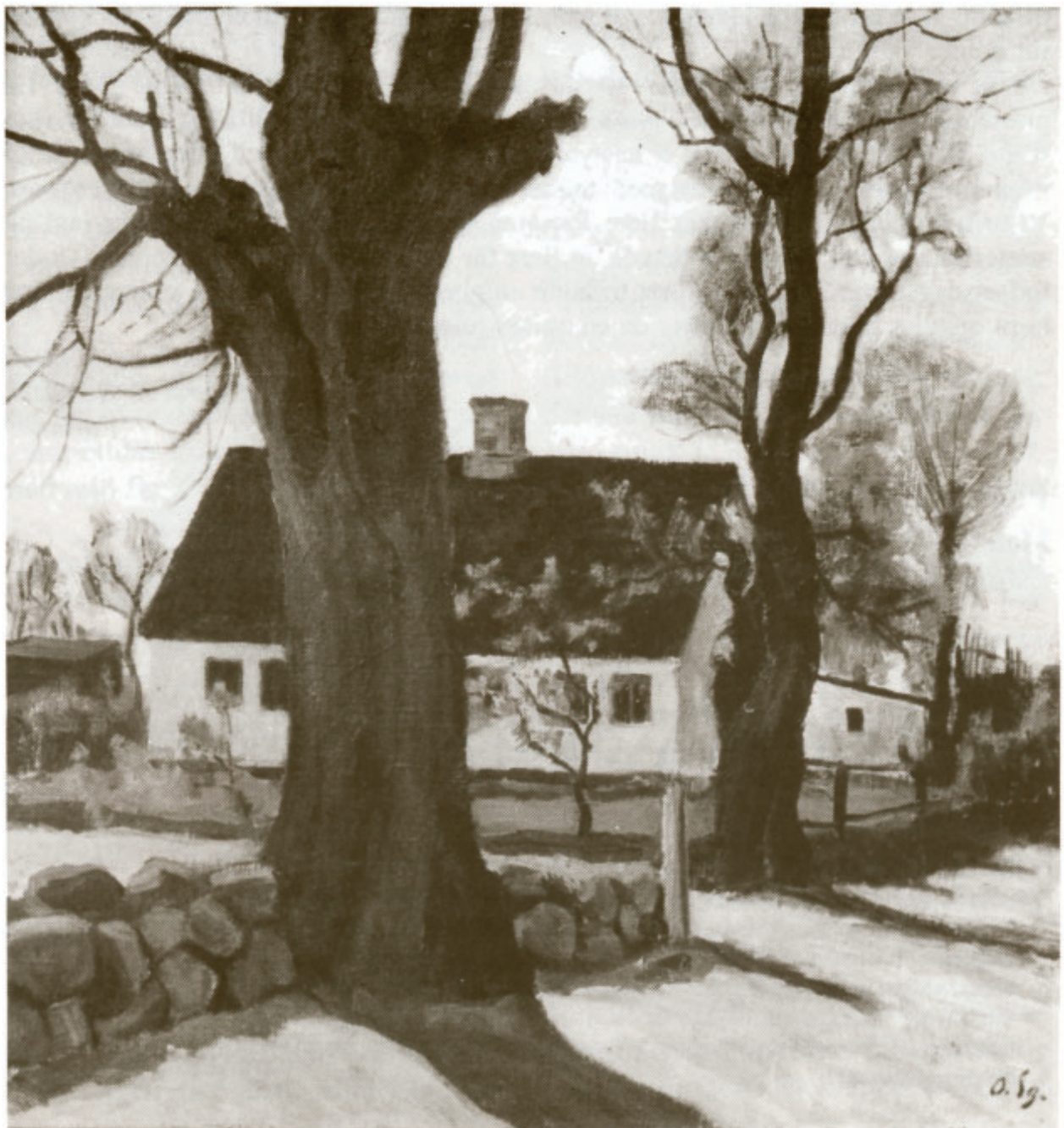

fahs

FAHS NUMMER 3 NOVEMBER 1996

En vellykket 90 års fødselsdag.

Den 28. september afholdt Frederiksborg Amts Historiske Samfund sin 90 års fødselsdagsfest på Marienlyst Slot i Helsingør. Eftermiddagen var planlagt til hver en detalje, og lokalpressen havde velvilligt omtalt den lille begivenhed. Over 70 medlemmer, venner af FAHS samt enkelte forretningsforbindelser var mødt op til den festlige eftermiddag. Solen skinnede, og udsigten fra slottet over Øresund samt den smukke udstilling på slottet satte fødselsdagsgæsterne i den rette stemning. Efter en indledning ved undertegnede, lidt god mad og drikke, holdt rigsantikvar Steen Hvass et spændende foredrag om kulturlandskabet. Efter foredraget var der en livlig debat, og der var enighed om, at emnet i høj grad var velegnet til en heldagsudflugt. Landskabet rummer mange spændende informationer, men de bliver i mange tilfælde først synlige og levende, når man så at sige „får nogen til at lukke ens øjne op for dem“.

Nu er det hverdag igen efter fødselsdagsfesten, hvor medlemmerne også fik præsenteret den smukke nye FAHS brochure, som er blevet til bl.a. med velvillig støtte fra Unibankfonden. Det er bestyrelsens håb, at brochuren vil blive brugt flittigt i løbet af vinteren, og at vores medlemmer vil tage den med, hvor de kommer frem. Vi er alle medlem af en eller flere foreninger, og et lille bundt brochurer lagt på strategiske steder, vil måske betyde, at flere får øjnene op for vores forening. Under fødselsdagsfesten var der i hvert tilfælde enighed om, at man burde indmelde sine børn og/eller børnebørn! Det er da en oplagt julegave!

*Med venlig hilsen
Henrik A. Bengtsen
Formand*

Forsidebilledet:

Maleri af Munkevangshuset på Søvejen ved Esrum Sø i Gribskov. Læs artiklen på side 3.

fahs

FAHS er medlemsblad for Frederiksborg Amts Historiske Samfund og udkommer 3-4 gange årligt. Artikler til bladet sendes til FAHS, Helsingør Kommunes Museer, att. Lars Bjørn Madsen, Hestemøllestræde 1, 3000 Helsingør. Telefon: 4921 0098, telefax: 4921 3095. Artikler til bladet bedes venligst leveret maskinskrevne, så de kan scannes, eller på diskette (helst WordPerfect 5.1 ell. nyere samt MacWrite Pro). Medlemskab og kontingent: Helsingør Teaterforening, Havnepladsen 1, 3000 Helsingør. Telefon: 4920 0811.

REDAKTION

Museumsinspektør
Lars Bjørn Madsen
Bibliotekar
Eva Stennicke

Tryk: A-print.
Espergærde
Lay-out, sats og
tilrettelæggelse:
Lars Bjørn Madsen

Munkevangshuset ved Esrum Sø

af Kirsten Nielsen

Når jeg sætter mig i min yndlingsstol, er der et maleri på væggen, som mit blik altid fæster sig ved. Det forestiller et hvidkalket hus med mørkt tag. Foran står nogle store træer og kaster lange skygger. Det er et efterårsbillede; sent efterår. Der er ingen blade på træerne. Det var en tilfældighed, at det maleri kom i min besiddelse. Jeg arvede det efter en gammel kone, og vort fælleskab var udelukkende gennem billedet.

Jeg passede den gamle kone gennem de sidste par år af hendes liv. Den første gang, jeg besøgte hende udbrød jeg, nej hvor det ligner et hus, hvor jeg sommetider kom som barn sammen med min far.

Betty, som konen hed, spurgte selvfølgelig, hvor det var, og jeg fortalte det. Jamen, det er det hus, og så måtte jeg fortælle om det. Og efterhånden som hun blev dårligere og dårligere og kunne mindre og mindre, var det daglige spørgsmål: „Vil du ikke fortælle mig en historie om huset“, og det gjorde jeg gerne, fordi det var minder, som var dyrebare for mig selv. Så døde den gamle kone. Hendes familie havde jeg kun set en enkelt gang, så jeg regnede kapitlet for afsluttet. Så en dag nogle måneder efter ringede telefonen, og det var Bettys nevø, der gerne ville tale med

mig. Vi aftalte et møde, og da han kom, havde han billedet med. Det skulle jeg have, havde farmor sagt, fordi jeg havde givet hende så mange dejlige stunder sammen med billedet. Jeg blev utrolig glad, og siden har billedet og jeg haft mange dejlige timer sammen i erindringen.

Den første erindring, jeg har, går tilbage til 1938. En søndag formiddag spurgte min far, om jeg ville en tur med til Esrum Sø og besøge Karl. Vi skulle køre på cykel; det vil sige, der sad en lille sadel foran på stangen hos far, og dér sad jeg. Jeg nød disse ture; de gik altid rundt i Gribskov, og far fortalte om alt det vi så og hørte. Men denne bestemte dag gik turen dog ud i et bestemt ærinde. Vi skulle til Munkevangshuset, huset på billedet. Far skulle tale med Karl, og det lød meget alvorligt. Vi drog af sted.

Mit barndomshjem lå i umiddelbar nærhed af en lille skovtarm, kaldet Esrum Lund. Når man ser den i dag, er den en skygge af sig selv, men i min barndom, var den et eventyr, gav mulighed for alle slags lege; det var ikke svært at få fantasien i svingninger.

Når vi startede vores tur til Munkevangshuset, gik turen først til fods gennem lunden, der var ikke til at køre

på cykel. Vi gik først over Esrum Å, åen er en historie for sig selv. Kort efter vi var kommet over åen, delte stien sig i tre. Lunden var et meget skrånende terrain. Den ene sti, der løb til venstre, gik langs med Mølle-gårdens markskel. Gik man dén vej, kunne vi, når vi var meget stille, og vinden i den rigtige retning, se råvildtet gå og nyde deres frokost i roerne. Der var næsten hvert år roer på det samme sted, det var så ujævn en tarm, og derfor ikke velegnet til korn. Gik vi så videre, kom vi til en bænk, der stod foran en gammel eg. Lidt foran bænken var et trædæksel, velkendt fra gamle brønde. Når man lukkede dækslet op, kunne man lidt nede i den stensatte brønd se, at et lille jernrør gik ind i jorden. Ud af røret kom en lille vandstråle, den blev kaldt Daniels Kilde. Fra brønden blev vandet ledt ud i en rende, der med diverse sving nåede Esrum Å. Vi fortsatte så langs med marken, gik højt oppe og så ned gennem Lunden. Stien nåede ud til Søvejen lige ved Krogdalshuset, et skovløberhus hvor Karls bror boede. Tog vi derimod den midterste sti, hvilket vi sjældent gjorde, den var temmelig kedelig, den blev egentlig kun brugt om sommeren til at løbe på løbehjul og køre med dukkevogn. Den tredje og nederste sti var den mest benyttede, og det var den korteste, det var også den jævreste. Det var altså stien i den højre udkant af lunden. På stiens højre hånd var et pænt stort græsareal, der tilhørte statsskoven, det blev udlejet til græsning for unge kreaturer. Lige hvor denne sti ramte

Daniels Kilde i Esrom Lund, tegnet af Arnold Olsen 1927. Kilden er fra gammel tid regnet for en helligkilde og har efter sagnet sit navn efter en af munkene i Esrom Kloster. Denne munk Daniel blev en gang meget syg, fortæller Arnold Olsen, og i sin nød sendte munken bud efter Abbed Vilhelm på Æbelholt Kloster, som var anset for at være helgen. Abbed Vilhelm helbredte virkelig Daniel ved håndspålæggelse og bad ham drikke kildens vand, der efter den tid fik lægende kraft.

Søvejen, stod et meget stort, smukt egetræ, under træet var der to bænke. Dette var mødested for byens borgere, når de var ude at gå en aftentur. Da vi nåede Søvejen, kunne vi køre resten af vejen.

Når vi nåede ned til søen, var udsynet stort og betagende. Søvejen gik nu langs med søen helt til Nødebo. Med mellemrum lå så skovløberhusene, hvor Munkevangshuset var det første, nabo er Tumlingehuset og der er vel ca. 1 km mellem de to huse. At jeg kendte til Tumlingehuset skyldtes

kun, at jeg gik i skole med børn derfra. Når jeg i dag tænker på vejen langs med søen, er det de store kastanier, der står mere eller mindre tæt langs hele Søvejen, alle deres forskellige lyde og „indbyggere“.

Da vi efter en god halv times kørsel nåede frem til Munkevangshuset på denne min første tur til det, blev vi mødt af en arrigt gøende foxterrier. Jeg var rædselsslagen for hunde og ønskede inderligt, at jeg aldrig havde sagt ja til at tage med, men det skulle blive værre endnu. Ud af døren kom en, efter min mening, ældgammel kone. Hun var iført en grå groftvævet vid nederdel, der nåede næsten til gulvet. Over den en ikke alt for ren - idag ville vi nok kalde det en stor-skjorte - blomstret med store mørke

udviskede blomster, grove sokker i træsko og ikke så meget hår samlet i en knude ovenpå hovedet. Hun var utrolig rynket og skelede på begge øjne. Altså i et barns øjne uhyggelig. Tankerne går tilbage til den sidste heksehistorie jeg havde lært. Jeg sad endnu trygt på stangen, men efter far havde lettet på hatten og sagt goddag, mærkede jeg hans stærke arm om livet, og jeg blev løftet ned på jorden. Jeg skyndte mig om bag far, og dér stod jeg så og lyttede. Konen, som far talte med, havde en meget høj knirkende stemme, nok det man i dag kalder en fistelstemme. Jeg har glemt at det var efteråret 1938. Det er væsentligt. Det var mørkt i vejret og det blæste. Netop blæsten er et af de lydbilleder, der først melder sig, når

jeg sidder og ser på billedet. Da jeg stod der i ly bag far og lyttede, forsvandt lyden af stemmerne og jeg hørte suset i de store træer udenfor huset, og dette melodiske sus blev akkompagneret af søens rullen ind mod stenbredden, en utrolig beroligende lyd. Der var kun træerne og vejen mellem huset og søen.

Lidt efter kom Karl ovre fra huggepladsen, hilste glad på far, bestilte kaffe til dem og saftevand til mig. Derefter gik de over vejen hen til Karls bådebro. Jeg kunne høre på samtalen, at Karl havde været ude at fiske, men ikke haft lykken med sig. Far ville gerne leje båden søndag til en fisketur, men Karl mente nu ikke at det kunne blive til noget, for det ville blive skidt vejr de nærmeste dage. Hvorfor tror du det, spurgte far. Og så er vi tilbage ved sangen i træerne; det var nemlig den sang, der fortalte Karl om de nærmeste dages vejrlig. Jeg besluttede den eftermiddag, at det ville jeg også kunne. Jeg lyttede nu både til vindens susen og Karls ord. De efterfølgende krigsår, hvor jeg tilbragte megen tid sammen med far, Karls bror Robert, som også var skovløber og boede lige i nærheden af os, og Karl selv, lærte han mig stille og roligt uden store ord, at lytte til skoven og tage bestik af vejret. Men det var kun efterår, vinter og tidligt forår, jeg kunne stå i lære, fordi resten af året så vi ikke meget til skovens folk. Far og jeg kom stadig meget i skoven forår og sommer, men det var i helt andre ærinder og dermed en anden historie.

Tilbage til huset. Vi kom indenfor.

Køkkenet var næsten helt opfyldt af et kæmpekomfur, der efter hvad man kunne se og lugte, ofte røg tæt. Væggene og loftet var næsten sorte. På væggen over køkkenbordet hang et køkkenskab, blåmalet med glaserede baghjul, der var blomstrede rynkede gardiner. Ud af skabet blev nu hentet to par blomstrede kopper med guldkant, flødekande og sukkerskål i samme mønster. De blev båret ind i stuen, hvor der stod et rundt mahognibord med løvefødder og bag det op ad væggen en højrygget sofa med hestehårsbetræk. På den anden side af bordet stod - jeg erindrer det som en medaillonstol med samme betræk. Jeg kan huske, at når man sad på stolen stak det på det bare stykke man havde mellem de lange strømper og underbukserne. Henne ved vinduet ud mod søen stod en gammel lænestol, en fodskammel og et sybord. Der sad husbestyrerinden i sin fritid og stoppede strømper og reparerede skjorter. Ud fra det næste vindue stod et bord, der gjorde det ud for Karls arbejdsbord og bag det en skrivebordsstol. Derudover var der en kakkellovn, der foruden at varme i stuen, gennem et hul i væggen skulle give lidt varme til soveværelset. Tilbage til køkkenet. Mellem køkkenbordet med jernvask foran vinduet ud til gården og komfuret var der lige plads til en stol, på hvilken husbestyrerinden altid sad, når man kom. Så kunne hun ikke alene se dem, der havde ærinde hos dem, men også hvem der kom til naboen, hvad posten bragte o.s.v. På bordet ved siden af stolen stod et i mine øjne

Udsigt fra Esromvejen for foden af Tingbakken ned over marken mod Esrum. til højre ses udkanten af den lille skov, som af de lokale kaldes Esrom Lund. Postkort fra 1908.

meget ulækkert krus, hvori alle kaffesjatterne blev hældt på, så hun kunne drikke af det dagen igennem. Jeg fik min saft serveret i et meget fint glas, og så var der småkager til. Vi blev nu sat ved bordet, far og Karl i sofaen og jeg på stolen, der kradsede. Selv tog hun plads på sin stol i køkkenet. Nu nærmede vi os vort ærinde. Far havde et slags håndværksmæssigt tilsyn med skovens huse, og i den egenskab havde han tidligere på året ansøgt ministeriet om tilladelse til at køkkenerne blev gjort i stand, og vil jeg tro, samtidig afgivet et tilbud på arbejdet. Nu var der så kommet besked, at arbejdet måtte sættes igang til foråret. Det var denne vigtige besked vi var ude med. Så snart den var afleveret, forsvandt Karl ind i soveværelset og kom tilbage med brændevinsflasken. Nu måtte vi have en „lille sort“, sagde han. Brændevinen blev hældt i kaffen og de skålede på den gode nyhed. Da dette officielle budskab nu var overbragt, lænede de to sig tilbage i sofaen og begyndte at tale

om den tilstundende vinter. Hvor skulle Karl og Robert skove; ville der blive noget vi kunne sanke og køre hjem, så vi kunne holde varmen. Far havde været hos skovrideren og fået lov til at sanke brænde, og hos skovfogeden fået besked på, at han kunne holde sig til hos Karl og Robert. De to brødre gik altid sammen. Da far og Karl havde fået talt færdig om, hvordan sankningen skulle tilrettelægges, var det tid for hjemfarten. I løbet af det efterår var vi flere gange ude i huset hos Karl, og hver gang vi kom derud, stod jeg og lyttede til vinden i de store træer. Selv på dage, hvor det var vindstille, var der lyd i træerne. Vi nåede et par gange at være ude og sejle med Karl på søen, men kun en lille eftermiddagstur for at se på fuglelivet, eller en smuk solnedgang.

En søndag sidst i oktober eller først i november, skulle far afsted til Karl fra morgenstunden. De havde aftalt at tage ud og fiske sammen. Mor skulle så smøre frokost og lave kaffe på

thermokanden, og så skulle hun og jeg spadsere derud, så vi var der ved ettiden, hvor de ville komme i land og spise. Jeg syntes det var en meget lang tur, men som årene gik, følte turen kortere og kortere, og som voksen har jeg fundet ud af, at det blot drejer sig om 2 km, men jeg tror det var skovens storhed, der fik vejen til at føles ret lang. I starten var jeg lidt bange for alle dens lyde, men når far var med, var det helt fint, for han kunne fortælle hvor lydene kom fra.

Så snart sneen begyndte af falde, var det slut med at køre på cykel. Så måtte vi gå. Far havde lavet en stor slæde, som vi fragtede brændet hjem på. Den første vinter, jeg rigtig kan huske, begyndte de med at skove ude bag Munkevangshuset. Det var en pæn tur med slæden. Det foregik sådan, at far kom tidlig hjem fra arbejde; mor havde lavet en kurv med kaffe og ofte

bagt æbleskiver. Så drog vi afsted. Karl og Robert var glade, når vi kom; dels nok for kaffen og brødet, men sikkert også for at få en sludder. Vi sad alle på den store kælk og spiste og drak. Når det var overstået, gik jeg ned til huset for at høre, hvad træerne sagde. Jeg skulle så komme tilbage til Karl og fortælle, hvad jeg mente, de havde sagt om vejret. Hvis vi så ikke var enige, måtte jeg gå turen en ekstra gang og høre efter. Senere har jeg tænkt på, at det måske ikke var så meget for at få mig lært at høre efter skoven, som for at holde mig igang, så jeg ikke kom til at fryse. Men jeg har hele livet haft megen glæde af at lytte til skoven. Og hver gang jeg som voksen har været ved Munkevangshuset, har jeg følt den samme højtidsstemning, som jeg følte den første gang jeg stod ved huset og lyttede til vinden.

Nogle ord på 90-års dagen

Formanden for Frederiksborg Amts Historiske Samfund, Henrik Bengtsens taler ved fødselsdagsfesten på Marienlyst Slot i Helsingør.

På vegne af bestyrelsen vil jeg byde et hjerteligt velkommen til Frederiksborg Amts Historiske Samfunds 90 års fødselsdagsfest. Et varmt velkommen til de mange medlemmer, som idag har taget turen til Helsingør. Velkommen til Historisk Samfunds venner og forretningsforbindelser,

som blandt andet har bidraget til, at vi kan holde denne fest. Og sidst, men ikke mindst, velkommen til eftermiddagens hovedtaler, rigsantikvar Steen Hvass.

Vi befinder os idag på dette skønne slot omgivet af dyr i alle afskygninger, og vi er kun et langt stenkast fra det

sted, hvor 40 -sansynligvis myndigt udseende herrer - stiftede Frederiksborg Amts Historiske Samfund. De 40 herrer - jeg forestiller mig dem i tidstypisk tøj med høj hat, nogen af dem med cykelstyrsskæg, men alle i sort - ankomme til Marienlyst Badehotel i hestevogn. Det var den 12. juni 1906.

Museumsinspektør Kenno Pedersen vil senere tage os på et lille strejftog i Frederiksborg Amts Historiske Samfunds historie, så jeg skal ikke røbe mere af den historie. Blot vil jeg nævne, at vores formål idag er det samme, som det højtideligt stod at læse i Samfundets første love: „at vække og nære den historiske sans ved at fremdrage den stedlige historie“.

Meget vand er løbet ind på stranden ved Marienlyst Badehotel siden den 12. juni 1906. Men trods to verdenskrige, depression og kriser, opgang og vækst består Frederiksborg Amts Historiske Samfund. Idag ikke som den eneste historiske forening i amtet, men som een blandt mange. Med en særlig profil. Fordi lokalhistorien skal ses i et lidt større perspektiv, som vi har skrevet uden på vores nye brochure.

Gennem de mange år har vores forening været en væsentlig del af kulturlivet i Frederiksborg Amt. Vi var den første egentlige historiske forening i amtet, og Historisk Samfund har haft en væsentlig betydning for udbredelsen af den historiske interesse. Vi har aldrig været en meget stor forening. Mellem 500 og 800 medlemmer. Men hvilke medlemmer.

Bare se på jeres sidemænd!

I Danmark har vi en gammel tradition for at samles i foreninger. Vi kalder os foreningernes land, og jeg er sikker på, at alle her kan nikke bekræftende til, at den såkaldte normaldansker er medlem af flere foreninger.

Da Frederiksborg Amts Historiske Samfund blev stiftet, var historiske foreninger, set i et landsperspektiv, noget nymodens noget. Det var tiden efter tabet af Sønderjylland og hertugdømmerne. Danmark var så småt som nogensinde, og nationalismen blomstrede. Der var behov for at styrke det nationale - som under besættelsen - og dyrke historien, vores rødder.

I de første år af Samfundets levetid blandede man sig i mangt og meget. Bevaring af gamle bygninger og restaureringer. Store og små sager, som en anden græsrodsbevægelse. Faktisk kan man sige, at Historisk Samfund gentagne gange fungerede som opinionsdannere, ganske som de lokalhistoriske foreninger og borgerforeningerne gør det i dag. Af og til gable man også over mere, end man kunne klare.

Men trods „de politiske sager“, som vores protokoller kalder disse lidt større sager, så er hovedopgaven nu som dengang den samme. Vi formidler og vækker interesse gennem vores årbøger og vores medlemsblad, og gennem de udflugter og tilhørende foredrag, som er vores store populære samlingspunkt.

90 år er mange år. Også for en forening. Vi kan prale af, og være stolte

af, at vi gennem samtlige 90 år har haft et pænt og stabilt aktivitetsniveau. Den historiske interesse i Frederiksborg amt er stor. Og der er meget at værne om, og ikke mindst interessere sig for, ved vi alle.

Velkommen til Frederiksborg Amts Historiske Samfunds 90-års fødselsdagsfest.

Formandens afslutningstale

Vi har nu gennem et par timer beskæftiget os med fortiden. Vores spændende fortid, hvor Frederiksborg Amts Historiske Samfund i 90 år har været med. Med som aktør og debattør. Med som formidler og interesse-skaber. Med til at formidle historien, den gamle og den nye, til nye generationer. Og ikke mindst med til at skabe interesse.

Jeg har tidligere været inde på, at den historiske interesse i Frederiksborg amt er stor. De lokalhistoriske foreninger er blomstrende vidner herom. Den historiske forening i lokalsamfundet er en væsentlig del af det lokale sociale fællesskab, og mange tilflyttere melder sig ind både af sociale og historiske grunde. Gennem foreningsarbejdet skabes et fællesskab, og man får kendskab til de historiske rødder i den by, man er flyttet til. Frederiksborg Amts Historiske Samfund har en klart anden funktion end de lokalhistoriske foreninger. Vores fornemmeste opgave er at samle lokalhistorien til en større helhed. Et af vores

mål er at perspektivere fra det lokale til det regionale og den landsdækkende historie. Vores årbøger er det fornemmeste eksempel på denne overordnede strategi.

Gennem mange år har vi i Frederiksborg Amts Historiske Samfund haft et udbytterigt samarbejde med de lokalhistoriske foreninger, og vi anser det for en af vores vigtigste opgaver i årene fremover at styrke og udbygge dette samarbejde. Vi har haft et nært samarbejde med de lokalhistoriske foreninger i forbindelse med vores udflugter til gavn for såvel vores medlemmer som lokalforeningernes. Og ved flere lejligheder er vores årbøger også blevet skabt i en god og positiv samarbejdsånd. Jeg er overbevist om, at vores overlevelse som amtsdækkende forening, og berettigelse som forening iøvrigt, blandt meget andet ligger i et nærmere og mere udbygget samarbejde med de lokale foreninger. Bestyrelsen har derfor også i sin strategiplan for de kommende år sat en udbygning af dette samarbejde som et af de øverste punkter på dagsordenen. Konkret vil vi tage initiativ til både et bredt samarbejde på et generelt plan, som en række tættere samarbejder i forbindelse med konkrete aktiviteter.

Frederiksborg Amts Historiske Samfunds opgave er som nævnt „at vække og nære“ den historiske sans. Mange er de foredrag, som Samfundet gennem årene har holdt i alle dele af amtet. I vore dage bliver hovedparten af foredragene holdt i forbindelse med udflugter til forskellige dele af amtet,

og til spændende steder uden for amtet, når vi skinner, at disse steder på en eller anden måde hænger naturligt sammen med begivenheder eller lokaliteter der er i vores eget amt.

Vores udflugter har altid været godt besøgt. De gamle annaler fortæller, at landbobefolkningen var så positivt indstillet over for Historisk Samfunds udflugter, at de stillede vogne til rådighed for medlemmerne og gav aftensmad. Også idag bliver vi vel modtaget overalt hvor vi kommer rundt. Vi bliver inviteret indenfor i private hjem, og ellers låste døre åbner sig for vores medlemmer. Denne velvillighed er selvfølgelig et udtryk for, at der er respekt omkring vores forening, og omkring vores medlemmer. Vores udflugter er nok den væsentligste direkte kontakt mellem foreningen og medlemmerne - hvis man da ellers kan tale om disse to begreber som forskellige størrelser. For medlemmerne er jo Historisk Samfund. Vi vil fra bestyrelsens side lægge mange kræfter i at gøre vores udflugter endnu bedre - selvom det er svært. Målet er, at vores udflugter også fremover vil stå som en så attraktiv medlemsaktivitet, at der skal meget til, før vores medlemmer undlader at deltage. Vi har i bestyrelsen drøftet, at vi som et forsøg vil udvide de to traditionelle udflugter med et aftenarrangement i løbet af vinteren. På den seneste udflugt til Skåne udtrykte deltagerne en interesse herom, og bestyrelsen arbejder videre med planerne.

Formålet med et vinteraften arrange-

ment er både at knytte medlemmerne tættere til Historisk Samfund - vi bliver mere synlige som forening, når vi mødes lidt oftere - men ideen har også et rent praktisk udgangspunkt, idet det har vist sig, at flere af de steder vi havde planer om at besøge ikke gav os denne mulighed om lørdagen.

Historisk Samfunds flagskib blev søsat i 1907, og vekslende bestyrelser har siden da holdt fanen højt omkring „Fra Frederiksborg amt“, som Samfundets årbog som bekendt hedder. I årenes forløb har et meget stort antal værdifulde afhandlinger og artikler om mangfoldige emner, og af mange forskellige forfattere været publiceret i årbogen. Kvalitet har været nøgleordet hvad enten artiklen var skrevet af en faghistoriker, en lokalhistoriker eller menigmand, og idag er mange af Historisk Samfunds årbøger værdifulde samlere objekter. Også i fremtiden vil vi gøre alt for at sikre, at vores årbøger får såvel en høj udstyrmæssig kvalitet, som et historisk indhold af blivende værdi. Og jeg vil gentage, hvad jeg sagde før i forbindelse med omtalen af samarbejdet med de historiske lokalforeninger, arkiver og museer. På årbogsområdet har Frederiksborg Amts Historiske Samfund et virkeligt aktivt samarbejde. Vi har gennem de mange år arbejdet ud fra et godt koncept - som man siger i vore dage - og der er respekt om vores årbøger og vores ekspertise som udgivere. De lokalhistoriske arkiver, museer og foreninger har bunker af interessant materiale liggende i deres arkivkasser som blot venter på at se

dagens lys - om man så må sige. Og lokalt findes der mange velskrivende og dygtige professionelle og amatører.

Dette er derfor en udstrakt hånd om at udbygge samarbejdet til gavn for såvel det lokale historiske arbejde som for historien set i et bredere amtshistoriske perspektiv. Og så vil jeg da ikke undlade at nævne - selvom vi idag er trukket i festtøjet og ikke er til generalforsamling - at et samarbejde på tværs i amtet set fra Historisk Samfunds side er en nødvendighed. Vi får ikke så meget lødigt årbogsstof tilsendt uopfordret som vi gjorde tidligere, og udarbejdelsen af årbøgerne har de sidste par år beslaglagt meget af bestyrelsens tid. På den seneste generalforsamling kom der adskillige gode ideer fra medlemmerne til en kommende kampagne for at skaffe flere medlemmer til Frederiksborg Amts Historiske Samfund. I den forbindelse nedsatte bestyrelsen en række udvalg til behandling af de fremsatte forslag og ideer. Da den gamle FAHS-brochure trængte til et serviceeftersyn, var det et naturligt sted at starte for bestyrelsens reklameudvalg, og med velvillig støtte fra Unibankfonden er der nu fremstillet en ny FAHS-brochure, som vi dels vil sørge for bliver rundsendt jævnlige til de steder vi mener, vores potentielle nye medlemmer kommer, samt medtage den til FAHS-arrangementer hvor vi ved, der kommer interesse, der endnu ikke er medlem af FAHS. Jeg regner naturligvis med, at I tager et par stykker af den nye

brochure med hjem herfra, og bruger dem til jeres helt personlige reklame for Historisk Samfund. Bestyrelsen har udover den nye brochure også andre nye PR-aktiviteter på beddingen. Vi har omtalt dem i det sidste nummer af FAHS-bladet, og jeg vil her blot nævne, at vi af midlerne fra Unibankfonden udover disse også vil give vores FAHS-blad en ansigtsløftning.

Bestyrelsen har sat sig som mål, at vi inden udgangen af 1997 vil have 100 nye medlemmer i Historisk Samfund. 100 nye medlemmer vil sikre vores eksistens ind i det nye årtusinde, og de vil sikre, at vi fortsat kan udgive en solid årbog af høj kvalitet, FAHS-bladet, lave udflugter og nye aktiviteter af samme høje standard som nu. 90 år er mange år. De fleste i den alder er svagtseende, hører lidt dårligt, har besvær med bentøjet osv, osv. FAHS har ikke de problemer! Vi er en levedygtig forening med et godt helbred. Vi kan tilbyde vores brugere et godt produkt, som vi i årene fremover vil forbedre, modernisere og i det hele taget udvikle i takt med tidsånden. Men ikke mindst har vi en bred og dejlig aktiv medlemsskare med en stor interesse for vores forening. Vores medlemmer er vores største aktiv, og dermed også vores bedste reklame. Medlemmerne er bedre reklame end nok så mange artikler i dag- og ugepressen. Medlemmerne er Frederiksborg Amts Historisk Samfund, og det er medlemmernes trofasthed og interesse for vores amts historie vi fejrer idag.